

มคอ.๓ รายละเอียดของวิชา
๐๐๐ ๑๓๖
ภาษาบาลี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา
รหัสวิชา ๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาบาลี (Pali)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตขอนแก่น/คณะพุทธศาสตร์ /สาขาวิชาพระพุทธศาสนา-สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา /คณะสังคมศาสตร์ /สาขาวิชารัฐศาสตร์-สาขารัฐประศาสนศาสตร์-สาขานิติศาสตร์ /คณะมนุษยศาสตร์ /สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป	
๑. รหัสและชื่อรายวิชา	๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาบาลี (Pali)
๒. จำนวนหน่วยกิต	๓ (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคม รัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ รายวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรี (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔)
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	พระมหาอริวัฒน์ ภทรทวี
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๑ / ชั้นปีที่ ๑
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
๘. สถานที่เรียน	

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา   เพื่อให้นิสิตรู้และเข้าใจความเป็นมาและพัฒนาการของภาษาบาลี หลักบาลีไวยากรณ์และนำหลักบาลีไวยากรณ์เพื่อการแต่งภาษาบาลีและการแปลภาษาบาลีทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา และความสัมพันธ์ของบทในประโยคภาษาบาลี
วัตถุประสงค์   ก. วัตถุประสงค์การเรียนรู้   หลังเรียนจบรายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ   นิสิตศึกษารายวิชานี้จบแล้วสามารถ   ๑. รู้และเข้าใจความหมาย ความสำคัญและคุณประโยชน์ของภาษาบาลีได้ ๒. อธิบายกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ภาษาบาลีได้ ๓. ถ่ายทอดความรู้เรื่องหลักไวยากรณ์ภาษาบาลีให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ๔. อธิบายความต่างกันระหว่างภาษาบาลีกับภาษาอื่น ๆ ได้ ๕. รู้และเข้าใจหลักไวยากรณ์เพื่อการแต่งแปลบาลี ๖. รู้และเข้าใจประโยค และความสัมพันธ์ของบทในประโยคภาษาบาลี ๗. รู้และเข้าใจหลักการแปลและการแต่งบาลี ข. วัตถุประสงค์เชิงคุณธรรม   ๑. เห็นคุณค่าของภาษาบาลีในฐานะภาษาที่สื่อหรือถ่ายทอดแนวคิดของศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และประเพณีที่ดำรงมาในเอเชียตะวันออกเฉียง ๒. ตระหนักถึงคุณค่าของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่บันทึกคัมภีร์พระพุทธศาสนา ๓. เกิดความสำนึกที่จะดำรงคุณค่าของวรรณคดีบาลีให้อยู่คู่พระพุทธศาสนาและสังคมไทย ๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา   ๑. กำลังดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดย e-learning ๒. เปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์ ๓. เพื่อให้มีการอนุรักษ์ส่งเสริม การศึกษาภาษาบาลี ๔. เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของภาษาบาลี ๕. ให้มีความซาบซึ้งในภูมิปัญญาของปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา ศึกษาศาสตร์ไวยากรณ์ ประกอบด้วย อักษรวิธี วจีวิภาค และหลักการแต่ง-แปลบาลีเบื้องต้น			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๕ ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษา	เฉพาะรายบุคคล	ไม่มี	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (๙๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา)
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล - อาจารย์ประจำวิชา ให้คำปรึกษาผ่านโปรแกรมโทรศัพท์มือถือ (Line) - มุมแนะนำ ห้อง ๑๐๔ ชั้น ๑ อาคาร ๑๐๐ สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) - อาจารย์ประจำวิชา จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทุกวันจันทร์ เวลา ๑๕.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. ณ ห้อง ๑๐๔ ชั้น ๑ อาคาร ๑๐๐ สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) (เฉพาะรายที่ต้องการ) - อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์ มจร. วิทยาเขตขอนแก่น หรือที่สำนักงาน			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	- มีการสอดแทรกเรื่องการสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจาสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้องและในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา
ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบตลอดจนวินัยในตนเอง	- กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานเพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี - มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรมเพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ - มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมสร้างความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	- มีการให้ความรู้แก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านภาษาศาสตร์ไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (จาก มคอ. ๒ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)

๑.ทักษะด้าน คุณธรรมจริยธรรม			๒.ทักษะด้าน ความรู้			๓.ทักษะทาง ปัญญา			๔.ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ			๕.ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ		
๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓
●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○

๔.๒.๑ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม
ความรับผิดชอบหลัก (๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศ ตนเพื่อพระพุทธศาสนา ความรับผิดชอบต่อรอง (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละ เพื่อส่วนรวม (๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ และรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น	๑) ขณะบรรยาย หรือทำกิจกรรมใดๆ ผู้บรรยายจะสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะและการ เสียสละเพื่อส่วนรวม ๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน ๒) ยกกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหา ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม จิต สาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวมให้ นิสิตแสดงความคิดเห็นในการ แก้ปัญหา	๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อน สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน ๒) ประเมินจากผลงานและความ รับผิดชอบต่อในงานที่ได้รับมอบหมาย ๓) ประเมินคุณธรรมจริยธรรมของ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดย หน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต

๔.๒.๒ ทักษะด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านความรู้	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านความรู้
ความรับผิดชอบหลัก (๑) มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา ความรับผิดชอบต่อรอง (๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล (๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ใน การดำเนินชีวิตได้และแสวงหาความรู้	๑) บรรยาย ๒) มอบหมายให้นำความรู้ที่ได้ไป ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ๑ เรื่อง ๓) กิจกรรมในชั้นเรียน ๔) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ ปัญหา ๕) สอนโดยใช้กรณีศึกษา ๖) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ	๑) สอบ ๒) สมุดบันทึก ๓) รายงาน ๔) การสังเกตพฤติกรรม

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้
อย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและของโลก	๗) เรียนรู้แบบร่วมมือ	

๔.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา
ความรับผิดชอบหลัก (๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน ความรับผิดชอบรอง (๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล (๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ ๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา ๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ ๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ ๕) ศึกษาดูงาน	๑) ประเมินจากผลงานและการของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และนำเสนออย่างเป็นระบบ ๒) ประเมินผลจากข้อสอบกลางภาค / ปลายภาค ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนตอบโดยการคิดวิเคราะห์ ด้วยการนำความรู้ทางหลักการ ทฤษฎีไปประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมมีเหตุผล

๔.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
ความรับผิดชอบหลัก (๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบรอง (๑) สามารถทำงานเป็นทีมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม (๓) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	๑) มอบหมายงานให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบและการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม ๒) กำหนดกิจกรรมแบ่งกลุ่มตอบคำถามในชั้นเรียน	๑) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียนระหว่างการเรียนการสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน ๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่นำเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย

๔.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ความรับผิดชอบหลัก (๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร ความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ความรับผิดชอบรอง (๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์ เชิงตัวเลขได้ (๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	๑) มอบหมายกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสืบค้นสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ ๒) มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	๑) ประเมินจากความสามารถในการนำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๒) ประเมินจากผลงานตามกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ผู้สอนมอบหมาย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	คำชี้แจง - ชี้แจงแนวการเรียนรู้การสอน - แจงจุดประสงค์รายวิชา - แนะนำแหล่งค้นคว้าและเอกสาร บทที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาบาลี ๑.๑ ความหมายและความสำคัญของภาษาบาลี ๑.๒ การเขียนและการอ่านภาษาบาลี	๓	- แนะนำ ชี้แจง อธิบาย รายวิชา และแผนการสอน เอกสารประกอบการเรียนการสอน - บอกแหล่งค้นคว้าข้อมูล/แนะนำวิธีการสืบค้นข้อมูล สารสนเทศ การทำเอกสาร สำหรับการนำเสนอ การใช้โปรแกรมนำเสนอข้อมูล - การทำแบบฝึกทักษะ ภาษาบาลี ผ่านโปรแกรม Google form	พระมหาอิวัฒน์ ภทรทวี

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๒	บทที่ ๒ อักษรวิธ ๒.๑ อักษรในภาษาบาลี ๒.๒ ฐานกรณ์ของอักษร ๒.๓ อักษรที่เกิดในฐานเดียว ๒.๔ อักษรเกิดในสองฐาน ๒.๕ เสียงอักษร ๒.๖ พยัญชนะสังโยค	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ - ทำแบบฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจ ผ่านโปรแกรม Google form - การเรียนการสอนแบบ e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ ตามความเหมาะสม	พระมหาอิวัฒน์ ภัทรกวี
๓	บทที่ ๓ สนิธิ ๓.๑ สระสนธิ ๓.๒ พยัญชนะสนธิ ๓.๓ นิคคหิตสนธิ	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ - ทำแบบฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจ ผ่านโปรแกรม Google form - การเรียนการสอนแบบ e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ ตามความเหมาะสม	พระมหาอิวัฒน์ ภัทรกวี
๔	บทที่ ๔ นามศัพท์ ๔.๑ นามนาม ๔.๒ คุณนาม ๔.๓ สัพพนาม ๔.๔ องค์ประกอบของนามศัพท์ - ลิงค์ - วจนะ - วิภัติ - อายตนิบาต - การันต์ ๔.๕ การแจกนามศัพท์	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ - การแจกศัพท์ แบบ Oral test - ทำแบบฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจ ผ่านโปรแกรม Google form - การเรียนการสอนแบบ e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ	พระมหาอิวัฒน์ ภัทรกวี

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	- การแจกนามศัพท์ในปุงลิงค์ - การแจกนามศัพท์ในอิตถीलิ่งค์ - การแจกนามศัพท์ในนปุงสกลิ่งค์		ตามความเหมาะสม	
๕	บทที่ ๕ กติปยศัพท์ ๕.๑ การแจกกติปยศัพท์ ๕.๒ การแจกสังขยา ๕.๓ การแจกสัพพนาม	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ - การแจกศัพท์ แบบ Oral test - ทำแบบฝึกทักษะความรู้ ความเข้าใจ ผ่านโปรแกรม Google form - การเรียนการสอนแบบ e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ ตามความเหมาะสม	พระมหาอิวัฒน์ ภัทรกวี
๖	บทที่ ๖ อพยยศัพท์ ๖.๑ อุปสัค ๖.๒ นิบาต ๖.๓ ปัจจัย	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ - ทำแบบฝึกทักษะความรู้ ความเข้าใจ ผ่านโปรแกรม Google form - การเรียนการสอนแบบ e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ ตามความเหมาะสม	พระมหาอิวัฒน์ ภัทรกวี
๗	บทที่ ๗ อาขยาต องค์ประกอบของอาขยาต ๘ อย่าง ๗.๑ วิภัติติ ๗.๒ กาล ๗.๓ บท ๗.๔ วจนะ	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ - ทำแบบฝึกทักษะความรู้ ความเข้าใจ ผ่านโปรแกรม Google form - การเรียนการสอนแบบ	พระมหาอิวัฒน์ ภัทรกวี

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	๗.๕ บุรุษ ๗.๖ ธาตุ ๗.๗ วาจก ๗.๘ ปัจจัย		e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ ตามความเหมาะสม	
๘	สอบกลางภาค	๓	- ข้อสอบ	
๙	บทที่ ๘ กิริยาภิตก์ ๘.๑ องค์ประกอบของกิริยาภิตก์ -วิภัติ, กาล, ปัจจัย ๘.๒ การแจกธาตุลงในกิตปัจจัย ๘.๓ การแจกธาตุลงในกิตจปัจจัย ๘.๔ การแจกธาตุลงในกิตกิตจปัจจัย	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ - การแจกศัพท์ แบบ Oral test - ทำแบบฝึกทักษะความรู้ ความเข้าใจ ผ่านโปรแกรม Google form - การเรียนการสอนแบบ e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ ตามความเหมาะสม	พระมหาอชิวัฒน์ ภัทรกวี
๑๐	บทที่ ๙ นามภิตก์ ๙.๑ สาธนะ ๙.๒ ปัจจัยแห่งนามภิตก์ ๙.๓ วิเคราะห์ในกิตปัจจัย ๙.๔ วิเคราะห์ในกิตจปัจจัย ๙.๕ วิเคราะห์ในกิตกิตจปัจจัย	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ - การแจกศัพท์ แบบ Oral test - ทำแบบฝึกทักษะความรู้ ความเข้าใจ ผ่านโปรแกรม Google form - การเรียนการสอนแบบ e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ ตามความเหมาะสม	พระมหาอชิวัฒน์ ภัทรกวี
๑๑	บทที่ ๑๐ สมาส ๑๐.๑ กัมมธารยสมาส	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ	พระมหาอชิวัฒน์ ภัทรกวี

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	๑๐.๒ ทักษะสมาธิ ๑๐.๓ ตั้ปฐุริสสมาธิ ๑๐.๔ ทวินทวสมาธิ ๑๐.๕ อัพยยีภาวสมาธิ ๑๐.๖ พหุพพิหิสมาธิ		- ทำแบบฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจ ผ่านโปรแกรม Google form - การเรียนการสอนแบบ e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ ตามความเหมาะสม	
๑๒	บทที่ ๑๑ ตั้พธิติ ๑๑.๑ สามัญญุตตั้พธิติ ๑๓ - โคตตตั้พธิติ - ตริตยาที่ตั้พธิติ - ราคาที่ตั้พธิติ - ชาตาที่ตั้พธิติ - สมุหตั้พธิติ - ฐานตั้พธิติ - พหุลตั้พธิติ - เสฎฐตั้พธิติ - ตพัสสัตถิตตั้พธิติ - ปกติตตั้พธิติ - สังขยาตั้พธิติ - ปุรณตั้พธิติ - วิภาคตั้พธิติ ๑๑.๒ ภาวตั้พธิติ ๑๑.๓ อัพยศััพท	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ - การแจกศััพท แบบ Oral test - ทำแบบฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจ ผ่านโปรแกรม Google form - การเรียนการสอนแบบ e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ ตามความเหมาะสม	พระมหาอิวิวัฒน์ ภัทรกวี
๑๓	บทที่ ๑๒ หลักรวยากรณั้เพื่อการแต่ง-แปลบาลี ๑๒.๑ ประโยคในภาษาบาลี - ประโยคที่จัดตามโครงสร้างทางวยากรณั้ - ประโยคที่จัดตามเนื้อหา	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ - การแจกศััพท แบบ Oral test - ทำแบบฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจ ผ่านโปรแกรม	พระมหาอิวิวัฒน์ ภัทรกวี

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	- ประโยคที่จัดตามหลักสัมพันธ์ ๑๒.๒ ความสัมพันธ์ของบทในประโยค - ความสัมพันธ์ระหว่างบท ประชานกับบทขยายประชาน - ความสัมพันธ์ระหว่างบท ประชานกับบทกิริยาในระหว่าง - ความสัมพันธ์ระหว่างบท ประชานกับบทกิริยาในคุมพากย์ - ความสัมพันธ์ระหว่างบทกรรม กับบทกิริยา ๑๒.๓ หลักสัมพันธ์		Google form - การเรียนการสอนแบบ e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ ตามความเหมาะสม	
๑๔	บทที่ ๑๓ หลักการแปลบาลี ๑๓.๑ ประเภทการแปล -การแปลโดยพยัญชนะ -การแปลโดยอรรถ ๑๓.๒ หลักการแปลและลำดับการแปลบาลี ๑๔.๓ หลักการแปลประโยคเลขนอก-เลขใน ๑๓.๔ หลักการแปลประโยคอุปมา-อุปไมย	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ - การแจกศัพท์ แบบ Oral test - ทำแบบฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจ ผ่านโปรแกรม Google form - การเรียนการสอนแบบ e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ ตามความเหมาะสม	พระมหาอิวัฒน์ ภาทรกวี
๑๕	บทที่ ๑๔ หลักการแต่งบาลี ๑๔.๑ หลักการเรียงนิบาต ๑๔.๒ หลักการเรียงบทนามนาม ๑๔.๓ หลักการเรียงบทวิเสสนะ ๑๔.๔ หลักการเรียงบทกิริยา ๑๔.๕ หลักการวางบทกิริยาวิเสสนะ ๑๔.๖ หลักการเรียงวิกิตักัดตา	๓	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ - ทดสอบฝึกแต่งบาลี - การเรียนการสอนแบบ e-Learning ระบบ Google Classroom และระบบออนไลน์อื่นๆ	พระมหาภิรัฐภรณ์ อัสมาลี (วิทยากรพิเศษ) พระมหาอิวัฒน์ ภาทรกวี

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			ตามความเหมาะสม	
๑๖	สอบปลายภาค	๓	- ข้อสอบ	

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการ เรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	๔.๒.๒ (๑)	สอบกลางภาค	๘	๒๐ %
	๔.๒.๓ (๑)	สอบปลายภาค	๑๖	๒๐ %
๒	๔.๒.๑ (๑)	วิเคราะห์ไวยากรณ์	ตลอดภาค การศึกษา	๕๐ %
	๔.๒.๒ (๑)	การทำงานและผลงาน		
	๔.๒.๓ (๑)	การส่งงานตามที่มอบหมาย		
	๔.๒.๕ (๒)	ทดสอบย่อยแต่ละบท		
๓	๔.๒.๑ (๑)	การเข้าชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐ %
	๔.๒.๔ (๒)	การมีส่วนร่วม ตอบคำถามในชั้นเรียน		
	๔.๒.๕ (๒)			

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก   พระเทพปริยัติโมลี. (๒๕๖๐). หลักสูตรบาลีไวยากรณ์และหลักสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. กรุงเทพฯ: สำนักเรียน วัดโมลีโลกยาราม.   พระมหาธิติพงศ์ อุตตมปญโญ. (๒๕๕๖). ไวยากรณ์บาลีเบื้องต้น พื้นฐานเพื่อการเรียนภาษาบาลีเป็นประเพณี ของชาวไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ: มหาบาลีวิซชาลัย.   พระมหานิยม อุตตโม. (๒๕๔๔). หลักสูตรย่อบาลีไวยากรณ์. พิมพ์ครั้งที่ ๔. ขอนแก่น: หจก.โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
๓. เอกสารและข้อมูลสำคัญ   กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า. (๒๕๔๗). บาลีไวยากรณ์วชิวิภาค ภาคที่ ๒ นามและ อพยยศัพท์. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.   กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า. (๒๕๔๗). บาลีไวยากรณ์วชิวิภาค ภาคที่ ๒ อาขยาตและ กิตก์. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.

กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า. (๒๕๔๗). บาลีไวยากรณ์วชิวิภาค ภาคที่ ๒ สมาส และทัทธิติ. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.   กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า. (๒๕๔๗). บาลีไวยากรณ์วชิวิภาค ภาคที่ ๒ สมัญญาภิธาน และสนธิ. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.   พระมหานายม อุตตโม. (๒๕๔๗). บันทึกบทเรียนบาลีไวยากรณ์. ขอนแก่น: หจก.โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
๔. เอกสารและข้อมูลแนะนำ   เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในรายวิชา เช่น google, wikipedia, คัมภีร์อภิธานปิปปิกา และคัมภีร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง, คำอธิบายศัพท์เฉพาะทางภาษาบาลี

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา   การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้   การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา
๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน   ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้   การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน ผลทดสอบ การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
๓. การปรับปรุงการสอน   หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้   สัมมนาการจัดการเรียนการสอน การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา   ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้   การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร

มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบ
ข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และ
รายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของ
อาจารย์หรือนวัตกรรมใหม่ๆ

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา/อาจารย์ผู้บรรยาย พระมหาอิวัฒน์ ภัทรกวี

ลงชื่อ

วันที่รายงาน ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗